

Alkotmánybíróság
(1015 Budapest, Donáti u. 35-45.)

részére

Fővárosi Törvényszék
(1055 Budapest, Markó u. 27.)

mint az első fokon eljáró bíróság útján

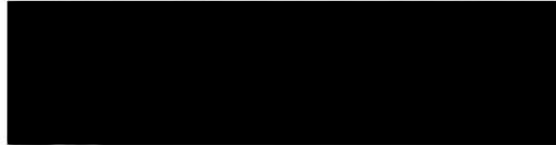

indítványozó

Képviseli:

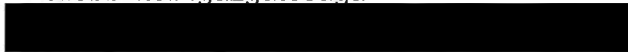
ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/02897-0/2021
Érkezett:	2021 JÚL 22.
Példány:	1
Melléklet:	27 db
Kezelőiroda:	<i>elu</i>

Vámosi-Nagy Ernst & Young Ügyvédi Iroda

alkotmányjogi panasza

a Nemzeti Adó- és Vámhivatal
Fellebbviteli Igazgatósága

mint alperes elleni perben,

a Fővárosi Törvényszék 107.K.701.185/2020/13.
számú ítéletének felülvizsgálatát lezáró,

a Kúria Kfv.I.35.138/2021/2. és Kfv.I.35.138/2021/4.
számú jogerős végzésével szemben.

*Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény
54. § (1) bekezdése alapján az eljárás illetékmentes.*

Tisztelt Alkotmánybíróság!

A

indítványozó mint felperes által – F/1. szám alatt mellékelt meghatalmazás alapján a Vámosi-Nagy Ernst & Young Ügyvédi Iroda

útján – a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága () mint alperes ellen közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indított perben, a Fővárosi Törvényszék 107.K.701.185/2020/13. számú ítélet ellen benyújtott felülvizsgálati kérelmet a **Kúria Kfv.I.35.138/2021/2.** számú végzésével visszautasította. Az ismételten benyújtott felülvizsgálati kérelmet a Kúria a Kfv.I.35.138/2021/4. számú végzésével elutasította. Az Indítványozó a **Kúria Kfv.I.35.138/2021/2.** és **Kfv.I.35.138/2021/4.** számú bírósági eljárást befejező végzése ellen az *Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CL. törvény* (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján az Indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának sérelme miatt az alábbi

alkotmányjogi panasz indítványt

terjeszti elő:

Kérjük a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a **Kúria Kfv.I.35.138/2021/2.** és **Kfv.I.35.138/2021/4.** iktatószámú végzésének alaptörvény-ellenességét és az Abtv. 43. §-ának megfelelően semmisítse meg azokat, mivel azok sértik az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében rögzített jogorvoslathoz való jogot és az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rögzített tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot.

Mellékletek:

F/1. Ügyvédi meghatalmazás, indítványozó cégkivonata és aláírási címpéldánya

F/2. Nyilatkozat az indítvány és a személyes adatok zártan kezeléséről

F/3. Érintettséget alátámasztó dokumentumok:

1. Kúria Kfv.I.35.138/2021/4. számú végzése
2. Kúria Kfv.I.35.138/2021/2. számú végzése
3. 2021. május 14-én ismételten előterjesztett felülvizsgálati kérelem
4. 2021. március 1-jén előterjesztett felülvizsgálati kérelem
5. Fővárosi Törvényszék 107.K.701.185/2020/13. sz. ítélete
6. 2020. március 13-án előterjesztett keresetlevél
7. NAV 2234909383 iktatószámú másodfokú határozata
8. NAV 4315910415 iktatószámú elsőfokú határozata

F/4. A beadványban hivatkozott joganyagok:

1. 9/2016. (IV. 6.) AB határozat
2. 22/2013. (VII. 19.) AB határozat
3. 3027/2018. (II. 6.) AB határozat
4. 17/2015. (VI. 5.) AB határozat

5. 2/2013. (I. 23.) AB határozat
6. 22/2014. (VII. 15.) AB határozat
7. 9/2017. (IV. 18.) AB határozat
8. BDT2019. 4104

I. Háttér

Az indítványozó társaság 2019. november 28. napján az *adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény* (a továbbiakban: Art.) 195. §-ára hivatkozással a vevője részére a perbeli termékek értékesítéséről 896.759 forint + általános forgalmi adó (a továbbiakban: áfa) összegben kiállított számlák tekintetében önellenőrzést nyújtott be 2019. augusztus időszakra áfa adónemben.

Az önellenőrzésben az indítványozó 81.000 forint kötelezettségcsökkenést vallott. Az önellenőrzést az *általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény* (a továbbiakban: Áfa tv.) 82. § (1) és (3) bekezdéseire, a 3/A. melléklet I. rész 1. táblázatára és a *közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló 2006/112/EK irányelv* (a továbbiakban: HÉA irányelv) 1. cikk (2) bekezdésére alapozta, sérelmezve, hogy a termékeit és az azokkal versenyhelyzetben lévő, hasonló termékeket az Áfa tv. megkülönböztető módon kezeli, ezért a termékeinek Áfa tv. 3/A. melléklet szerinti besorolása sérti a HÉA irányelv 1. cikk (2) bekezdését, valamint a HÉA semlegesség, az egyenlő bánásmód és versenysemlegesség alapelveit is.

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal Kiemelt Adó- és Vámigazgatósága a felperes önellenőrzését a 4315910415 számú határozatával elutasította, arra hivatkozva, hogy az adókötelezettséget megállapító jogszabály nem ütközik az Európai Unió kötelező jogi aktusába.

Az indítványozó fellebbezése folytán eljáró alperes a 2020. február 5-én kelt 2234909383 iktatószámú határozatával helybenhagyta az elsőfokú döntést.

Az indítványozó a határozat ellen keresetet nyújtott be, amelyet a Fővárosi Törvényszék 2020. december 16-án kelt 107.K.701.185/2020/13. számú ítéletével elutasított.

Az indítványozó a Fővárosi Törvényszék – indítványozó szerint – jogszabálysértő ítéletével szemben felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő. A Kúria Kfv.I.35.138/2021/2. számú végzésével a Fővárosi Törvényszék 107.K.701.185/2020/13. számú ítélete elleni felülvizsgálati kérelmet a *közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény* (a továbbiakban: Kp.) 115. § (2) bekezdése szerint alkalmazandó Kp. 102. § (1) bekezdés d) pontjára hivatkozással visszautasította. Ugyanis a Kúria szerint a felperes jogi képviselőjének a felülvizsgálati kérelmet a cégkapuján keresztül kellett volna előterjesztenie, azt azonban az ügyfélkapujáról nyújtotta be. Mindebből a Kúria szerint az következik, hogy a felülvizsgálati kérelem elektronikus úton, de nem az *elektronikus ügyintézés és bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény* (a továbbiakban: E-ügyintézési tv.) és a végrehajtási rendeleteiben meghatározott módon előterjesztettnek minősül, ezért azt vissza kellett utasítani.

Indítványozó a 2021. március 1-én technikai hiba folytán ügyfélkapun előterjesztett felülvizsgálati kérelmet a Kp. 102. § (2) bekezdése, valamint a Kp. 49. § (1) bekezdés b) pontja alapján 2021. május 14-én, 8 napon belül ismételt benyújtotta a cégkapuján keresztül.

A Kúria Kfv.I.35.138/2021/4. számú végzésével az indítványozó felülvizsgálati kérelem benyújtásához fűződő jogi hatályok fenntartása iránti kérelmét elutasította. A

Kfv.I.35.138/2021/4. számú végzés indokolása szerint a felülvizsgálati kérelem benyújtásához fűződő jogi hatályok fenntartásának intézménye a felülvizsgálati eljárásban a „jogalkotó részéről nem szabályozott”, és a Kp. 49. §-a nem alkalmazható.

II. Az indítvány befogadásához szükséges adatok, nyilatkozatok

1. A megsemmisíteni kért bírói döntés, illetve az alaptörvény-ellenes jogszabályi rendelkezéssel érintett bírói döntés

Kérjük a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy alaptörvény-ellenessége megállapítása után szíveskedjen megsemmisíteni a Kúria Kfv.I.35.138/2021/2., valamint Kfv.I.35.138/2021/4. iktatószámú végzését.

2. A határidő-számításhoz szükséges adatok

A Kúria elektronikusan, az indítványozó társaság felülvizsgálati eljárásban eljáró jogi képviselőjének cégkapujára kézbesítette Kfv.I.35.138/2021/2. számú végzését, amelyet az indítványozó társaság felülvizsgálati eljárásban eljáró képviselője 2021. május 10-én töltött le. A Kfv.I.35.138/2021/4. sorszámú végzést a Kúria az ügyintéző ügyvéd ügyfélkapu tárhelyére kézbesítette, amelyet az indítványozó 2021. június 2-án ismert meg. A 4. sorszámú végzést később, 2021. június 25-én a Fővárosi Törvényszék a jogi képviselő cégkapujára is elküldte.

Az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet benyújtani.

Az Abtv. 30. § (1) bekezdésében szabályozott határidő vége a jelen beadvány szempontjából a 2. sorszámú végzés tekintetében 2021. július 9., míg a 4. sorszámú végzés vonatkozásában 2021. augusztus 1., így a jelen indítvány előterjesztésére az irányadó törvényes határidőn belül került sor.

3. A közvetlen érintettség kifejtése

A Háttérben részletezettek szerint az indítványozó társaság – az Abtv. 1. § a) pontja alapján – az egyedi ügyben érintett jogi személynek minősül, mivel az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló bírósági eljárásban mint felperes vett részt. A jelen indítvánnyal támadott Kúria végzések az indítványozó társaságot a törvényben biztosított rendkívüli jogorvoslati lehetőségétől elzárták, ezzel közvetlen jogsérelmet okoztak az indítványozó társaság számára.

4. Jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Az indítványozó társaság a jelen alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló bírósági eljárásban még a rendelkezésére álló rendkívüli jogorvoslati lehetőséget is kimerítette. Az Elsőfokú Bíróság ítéletével szemben felülvizsgálati kérelmet, majd annak visszautasítása után – a felülvizsgálati kérelem hatályának fenntartását kérelmezve – ismételten felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, amit a Kúria végzésével elutasított.

5. Perorvoslati eljárásokkal kapcsolatos nyilatkozat

A Kúria előtti felülvizsgálati eljárás a Háttérben és a 4. pontban részletezettek szerint lezárult.

Az indítványozó társaság – a jelen alkotmányjogi panasszal érintett végzésekkel szemben – perújítást az ügyben nem kezdeményezett.

6. Az Alkotmánybíróság hatásköre, az indítványozó társaság jogosultsága

Az Alkotmánybíróság kizárólagos hatáskörét és illetékességét az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) és d) pontja, az indítványozó társaság jogosultságát az Abtv. 27. §-a alapozza meg.

7. Indítvány nyilvánosságra hozatalával kapcsolatos nyilatkozat

Az indítványozó társaság az Abtv. 52. § (5) bekezdésében foglaltak alapján az adatai nyilvános kezeléséhez és az indítvány nyilvánosságra hozatalához nem járul hozzá. Az F/2. szám alatt mellékelt nyilatkozatban foglaltak szerint kérjük a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy mind az indítványozó társaság, mind jogi képviselője adatait szíveskedjen zártan kezelni.

8. Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta, vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

Az Alaptörvény 24. cikk (2) bek. d) pont alapján: *"Az Alkotmánybíróság: (...) az alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját."*

A Kúria a felülvizsgálati kérelem cégkapu helyett ügyfélkapun keresztül történő benyújtása miatt a jogi képviselő által előterjesztett felülvizsgálati kérelmet két alkalommal is visszautasította.

A visszautasítás egy technikai jellegű hiba okán – a hiánypótlás teljeskörű kizárásával – mindenféle lehetőséget elzárt a felperes számára a jogorvoslati jogok érvényesítésétől és így az általa jogsértőnek tekintett bírósági ítélet érdemi felülvizsgálatától.

A felülvizsgálati kérelmet első alkalommal a Kúria a Kp. 115. § (2) bekezdése szerint alkalmazandó Kp. 102. § (1) bekezdés d) pontjára hivatkozással utasította vissza. Ugyanis a Kúria szerint a felperes jogi képviselőjének a felülvizsgálati kérelmet a cégkapuján keresztül kellett volna előterjesztenie, azt azonban az irodai tag ügyvéd ügyfélkapujáról nyújtotta be.

A Kúria a felülvizsgálati kérelem ismételt benyújtását azzal utasított vissza, hogy a felülvizsgálati és fellebbezési eljárásban a Kp. 99. § (3) bekezdés és a 115. § (2) bekezdés rendelkezései ellenére nincs lehetőség az elsőfokú eljárás szabályainak alkalmazására, nevezetesen a Kp. 49. § (2) bekezdés b) pontjában meghatározott 8 napos határidőben ismételt benyújtásra és így módon az elsőfokú eljárás szabályainak alkalmazására.

A 9-10. pontban részletezettek alapján a Kúria végzései a jelen alkotmányjogi panasz alapján sértik az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében rögzített jogorvoslati jogot és az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rögzített tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot, amely jogsérelem érdemben befolyásolta a kúriai végzéseket, valamint a kérdés a jogorvoslati jog jelentős korlátozása miatt alapvető alkotmányjogi kérdést jelent.

III. Az alkotmányjogi panasz indítványunk érdemi indokolása

9. A Kúria végzése sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében rögzített jogorvoslathoz való jogot

Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerint „mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.”

A jogorvoslathoz való jog olyan alkotmányos alapjog, amely tárgyát tekintve a bírói és hatósági döntésekre terjed ki, tartalmát tekintve pedig azt kívánja meg, hogy valamennyi, az érintett jogát vagy jogos érdekét (helyzetét) érdemben befolyásoló érdemi határozat felülvizsgálata érdekében legyen lehetőség más szervhez, vagy azonos szerv magasabb fórumához fordulni.

A jogorvoslathoz való jog törvényben meghatározottak szerint gyakorolható, ezért az egyes eljárásokban eltérő szabályozás lehetséges. "Az Alaptörvény megköveteli, hogy a jogorvoslati jog nyújtotta jogvédelem hatékony legyen, vagyis ténylegesen érvényesüljön és képes legyen a döntés által okozott sérelem orvoslására. A jogorvoslatjogának hatékony érvényesülését számos tényező befolyásolhatja, így többek között a felülbírálati lehetőség terjedelme, a jogorvoslat elintézésére meghatározott határidő, vagy a sérelmezett határozat kézbesítésének szabályai és megismerhetőségének tényleges lehetősége". (22/2013. (VII. 19.) AB határozat, indokolása).

A jogorvoslatot elbíráló bíróságnak a kérelemnek nem kell minden körülmények között helyt adnia, az azonban alkotmányos követelmény, hogy az eljárási szabályok által meghatározott keretek között a jogorvoslati eljárást lefolytassák és a jogorvoslati kérelemben előadottakat a jogszabályban foglaltak szerint érdemben megvizsgálják.

9.1. A Kfv.I.35.138/2021/2. sorszámú végzés alaptörvény-ellenes

Háttér:

Előzményként kiemeljük, hogy a felperesi jogi képviselő ügyvédi iroda első alkalommal adminisztratív hiba miatt cégkapu helyett ügyfélkapun keresztül terjesztette elő felülvizsgálati kérelmét (F/3.4. számú melléklet) a Fővárosi Törvényszék 107.K.701.185/2020/13. számú ítélete (F/3.5. számú melléklet) ellen.

A felülvizsgálati kérelmet a Kúria a Kp. 115. § (2) bekezdése szerint alkalmazandó Kp. 102. § (1) bekezdés d) pontjára hivatkozással visszautasította. Ugyanis a Kúria szerint a felperes jogi képviselőjének a felülvizsgálati kérelmet a cégkapuján keresztül kellett volna előterjesztenie, azt azonban az irodai tag ügyvéd ügyfélkapujáról nyújtotta be.

A Kúria indokolása szerint a Kp. 29. § (1) bekezdése alapján az elektronikus kapcsolattartásra a polgári perrendtartás szabályait kell megfelelően alkalmazni. A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 608. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó E-ügyintézési tv. alapján az elektronikus úton történő kapcsolattartásra kötelezett minden beadványt kizárólag elektronikusan – az E-ügyintézési tv.-ben és végrehajtási rendeleteiben meghatározott módon – nyújthat be a bírósághoz, és a bíróság is elektronikusan kézbesít a részére.

A Kúria indokolása szerint a Pp. 618. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltaknak megfelelően, ha az elektronikus úton kapcsolattartó beadványát elektronikus úton, de nem az E-ügyintézési

tv.-ben és a végrehajtási rendeleteiben meghatározott módon terjeszti elő – ha e törvény másként nem rendelkezik – a bíróság a felülvizsgálati kérelmet visszautasítja.

A Kfv.I.35.138/2021/2. számú végzés indokolása szerint az *elektronikus ügyintézés szabályairól* szóló 451/2016. (XII.19.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 89. § (1) bekezdése alapján a kézbesítési szolgáltatáshoz kötődő, biztonságos kézbesítési szolgáltatási címnek minősülő, a kijelölt szolgáltató által a gazdálkodó szervezetek számára biztosított tárhelyre (a továbbiakban: cégkapu) a hivatali tárhelyre vonatkozó rendelkezések az e §-ban foglalt eltérésekkel alkalmazandók. A gazdálkodó szervezet egy cégkapuval rendelkezik.

A Kúria indokolása alapján az indítványozó társaság jogi képviselője ügyvédi iroda, amely a Pp. 7. § (1) bekezdés 6. pontja szerint gazdálkodó szervezetnek minősül, ezért a Korm. rendelet értelmében rendelkeznie kell cégkapuval.

A fenti indokok alapján tehát a Kúria a 2021. március elsején benyújtott felülvizsgálati kérelmet visszautasította.

Alapjogi sérelem kifejtése:

Indítványozó meggyőződése szerint a Kúria már a felülvizsgálati kérelem Kfv.I.35.138/2021/2. számú végzéssel történő visszautasítása révén is megsértette az indítványozó jogorvoslati jogát. Ugyanis alapjogot jogellenesen korlátozó módon tévesen értelmezte az elektronikus kapcsolattartásra vonatkozó jogszabályokat és ezzel az indítványozót technikai okokból elzárta a felülvizsgálati kérelmének érdemi vizsgálata és ezáltal jogorvoslati jogának gyakorlása elől.

Az E-ügyintézési tv. az elektronikus kapcsolattartás konkrét módjára kógens rendelkezést nem tartalmaz. Az E-ügyintézési tv. 16. § (1) bekezdése akként rendelkezik, hogy amennyiben jogszabály valamely nyilatkozat megtételét nem köti valamely kapcsolattartási mód alkalmazásához, az ügyfél – az elektronikus ügyintézési biztositó szerv által közzétett tájékoztatásban meghatározott elérhetőségeit alkalmazva – szabadon választja meg az elektronikus ügyintézési biztositó szervvel való elektronikus kapcsolattartás módját.

A Kúria által hivatkozott Korm. rendelet 89. § (1) szakasza a tárhely cégkapu, ügyfélkapu vonatkozásában tartalmaz rendelkezést, ám az iratok benyújtásának módjára vonatkozóan nem, erre vonatkozóan a Korm. rendeletben sem található kógens részletszabály.

A cégkapu és az ügyfélkapu működésében átfedések is találhatók: ügyfélkapus hozzáférés nélkül nem lehetséges a cégkapus hozzáférés. A szervezetek nevében eljárók ugyanis a személyes hitelesítésen keresztül (Központi Azonosítási Ügynök használatával) léphetnek be a cégkapu tárhelyére. Következésképp, a cégkapuhoz egyáltalán nem tartozik külön felhasználónév vagy jelszó, hanem a gazdálkodó szervezet nevében eljáró személy a saját, személyes ügyfélkapus azonosításán keresztül léphet be a munkahelyének a cégkapus tárhelyére.

Épp a fenti joghézagot vizsgálta a BDT2019. 4104. számú döntés is, amely szerint a beadvány elektronikus úton történő szabályszerű benyújtásának nem feltétele, hogy a beadványt az ügyfelet képviselő ügyvédi iroda a saját cégkapuján keresztül küldje el a bíróságnak. Az E-ügyintézési törvény 14. § (1) bekezdése csupán azt rögzíti, hogy a cégkapu a gazdálkodó szervezet ügyfél elektronikus kapcsolattartásra szolgáló elérhetősége, míg a Korm. rendelet 89. § (1) bekezdése ezt pontosítja, e szerint pedig a cégkapu nem más, mint a kézbesítési szolgáltatáshoz kötődő, biztonságos kézbesítési szolgáltatási címnek minősülő, kijelölt szolgáltató által a gazdálkodó szervezetek számára biztosított tárhely.

Az ügyvédi irodának, mint gazdálkodó szervezetnek természetesen kell rendelkeznie cégkapuval, az E-ügyintézési törvény 14. § (1) bekezdése erre vonatkozóan bejelentési kötelezettséget is előír, és miután a gazdálkodó szervezet az E-ügyintézési törvény 9. § (1) bekezdés aa) pontja szerint elektronikus ügyintézésre köteles, a bíróságnak, egyéb hatóságnak az eljárásában az iratokat e tárhelyre kell kézbesítenie. A cégkapu elsődleges funkciója a Korm. rendelet 82. § (1) bekezdése folytán tehát az, hogy a gazdálkodó szervezet számára érkező elektronikus nyilatkozatot átvegye, továbbítsa a címzettnek és tárolja. A Korm. rendelet 89. § (1) bekezdése a cégkaput kifejezetten „kézbesítési szolgáltatási címnek” hívja.

Az idézett rendelkezések egyike sem írja azonban elő azt, hogy a gazdálkodó szervezet csak e tárhely használatával nyújthatja be a bíróságra az egyébként a fenti feltételeknek mindenben megfelelő beadványát. A cégkapu használata az E-ügyintézési törvényben és végrehajtási rendeleteiben meghatározott elektronikus benyújtási módnak nem része, ezért a Pp. 608. § (1) bekezdésben foglaltak teljesüléséhez nem kell vizsgálni, hogy mely tárhelyről érkezett a beadvány.

Mindamellett, ha elfogadnánk, hogy a felülvizsgálati kérelem benyújtására csak a cégkapu lett volna használható, az ügyfélkapuról benyújtott jogorvoslati kérelmet akkor sem lett volna jogszerű visszautasítani. Ugyanis a Civilisztikai Kollégiumvezetők 2019. november 28-29-ei Országos Tanácskozásának Pp. 608. §-hoz fűzött 18. állásfoglalása szerint is az ügyfélkapuról érkező beadvány biztonságos kézbesítési szolgáltatáson keresztül érkezik, és az megfelel a Pp. 618. §-ban foglalt feltételeknek, ezért a Pp. 618. § (1) bekezdés b) pontja szerinti visszautasítási jogkövetkezmények nem alkalmazhatók.

Kiemeljük, hogy a jogorvoslat ténylegességének követelménye, vagyis az, hogy a jogorvoslati fórum képes legyen a jogsérelem orvoslására két elemet foglal magában: egyrészt, hogy a jogorvoslati fórumrendszer igénybevételét nem gátolják-e jogszabályi előírások, másrészt, hogy milyen a jogorvoslat terjedelme, azaz teljes körűsége, illetve korlátozottsága {2/2013. (I. 23.) AB határozat, Indokolás [35], [37], 22/2014. (VII. 15.) AB határozat, Indokolás [82]}. Feltétlen követelmény, hogy az eljáró fórum az eljárási szabályok által meghatározott keretek között a jogorvoslati eljárást lefolytassa és a jogorvoslati kérelemben írtakat a jogszabályban foglaltak szerint érdemben megvizsgálja {9/2017. (IV. 18.) AB határozat, Indokolás [21]}.

Azonban a jogorvoslat az indítványozó szerint a ténylegesség követelményének sem felelt meg, ugyanis a fentiekben kifejtettek szerint a fórumrendszer igénybevételét a következtelen elektronikus előterjesztési szabályok gátolták, ellehetlenítették.

A Kúria a felülvizsgálati kérelem Kfv.I.35.138/2021/2. számú végzéssel történő visszautasítása révén megsértette az indítványozó jogorvoslatihoz való jogát. Ugyanis alapjogsértő módon és tévesen értelmezte az elektronikus kapcsolattartásra vonatkozó jogszabályokat és ezzel az indítványozót technikai okokból elzárta a felülvizsgálati kérelmének érdemi vizsgálata és ezáltal jogorvoslati jogának gyakorlása elől.

9.2. A Kfv.I.35.138/2021/4. sorszámú végzés alaptörvény-ellenes

Háttér:

A jogi képviselő az első alkalommal történő visszautasítást követően a Kp. 102. § (2) bekezdése, valamint a Kp. 49. § (1) bekezdés b) pontja alapján 8 napon belül ismételtelen előterjesztette a felülvizsgálati kérelmet, cégkapun keresztül.

A felülvizsgálati kérelem benyújtásához fűződő jogi hatályok fenntartása iránti kérelmet a Kúria a Kfv.I.35.138/2021/4. számú végzéssel visszautasította. A végzésben kifejtett indokok

alapján a Kp. 49. §-a szabályozza a keresetlevél benyújtásához fűződő jogi hatályok fenntartásának jogintézményét, melynek (1) bekezdése kimondja, hogy a keresetlevél benyújtásának joghatásai fennmaradnak, ha a bíróság a felperes keresetlevelét a 48. § (1) bekezdés l) vagy m) pontja alapján utasította vissza, és a felperes a visszautasító határozat jogerőre emelkedésétől számított nyolc nap alatt a keresetlevelet a bíróságnál a Kp.-ban foglaltaknak megfelelően – a már megfelelően becsatolt mellékletek kivételével – újra benyújtja.

A végzés indokolása szerint a Kúria azonban a felülvizsgálati eljárás során a Kp. 115. § (2) bekezdésének megfelelően a fellebbezésre vonatkozó szabályokat alkalmazza, ezért a kérelem nem a Kp. 48. § valamely pontjára alapítottan került visszautasításra, hanem Kp. 102. § (1) bekezdés d) pontja alapján. A Kúria szerint a felülvizsgálati kérelem benyújtásához fűződő jogi hatályok fenntartásának intézménye a felülvizsgálati eljárásban a jogalkotó részéről nem szabályozott, és a Kp. 49. §-a nem alkalmazható. Kiemeljük, hogy a Kúria az ügyvédi iroda cégkapujáról benyújtott ismételt felülvizsgálati kérelmet elbíráló Kfv.I.35.138/2021/4. számú végzését az ügyvédi iroda cégkapuja helyett az ügyvédi iroda tagjának személyes ügyfélkapujára kézbesítette, amely pedig saját megállapítása szerint nem felel meg az E-ügyintézési tv-ben foglaltaknak.

Alapjogi sérelem kifejtése:

A Kúria alapjogsértő módon értelmezte az ismételt benyújtásra vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket is, ezáltal a felülvizsgálati kérelem második alkalommal történő visszautasításával szintén megsértette az indítványozó jogorvoslathoz való jogát.

A Kp. 115. § (2) bekezdése alapján „(a) felülvizsgálatra a fellebbezésre vonatkozó szabályokat az e fejezetben foglalt eltérésekkel kell megfelelően alkalmazni.”

A fellebbezésre vonatkozó szabályokat részletező Kp. XVIII. fejezetben foglalt Kp. 99. § (3) bekezdése értelmében pedig „(a) másodfokú eljárásra az elsőfokú eljárásra és a határozatokra vonatkozó szabályokat az e fejezetben foglalt eltérésekkel kell megfelelően alkalmazni.”

Az e rendelkezések folytán a felülvizsgálati kérelem benyújtására alkalmazandó, az elsőfokú eljárás szabályait részletező Kp. 49. § (1) bekezdés b) pontja értelmében a keresetlevél benyújtásának joghatásai fennmaradnak, ha a bíróság a felperes keresetlevelét a 48. § (1) bekezdés l) pontja alapján utasította vissza – mely a Kúria által hivatkozott Kp. 102. § (1) bekezdés d) pontja szerinti visszautasítási oknak felel meg –, és a felperes a visszautasító határozat jogerőre emelkedésétől számított nyolc nap alatt a keresetlevelet a bíróságnál az e törvényben foglaltaknak megfelelően – a már megfelelően becsatolt mellékletek kivételével – újra benyújtja. Kiemeljük, hogy a Kp. 49. § (1) bekezdés b) pontja 2020. január 1-től lehetővé tette, hogy a jogi képviselővel eljáró fél is javíthassa ismételt benyújtással az első előterjesztés során elkövetett esetleges technikai hibát.

Azaz a jogszabály történeti értelmezése is arra vezet, hogy mind a kereset, mind a jogorvoslati kérelmek során ezt a hibát még jogi képviselővel eljáró fél esetében is orvosolni lehessen, hiszen az első alkalommal elkövetett ilyen hiba kikérült a visszautasítási okok közül.

Ezzel összhangban a Kp. 102. § (2) bekezdése 2. mondata értelmében kizárólag az első visszautasítást követően az (1) bekezdés d) pontját ismételten megvalósítva (azaz jelen ügyet tekintve ismételten ügyfélkapun keresztül) benyújtott fellebbezést ismételten visszautasító végzés ellen nincs csak helye további fellebbezésnek.

A Kp. 115. § (2) bekezdés folytán alkalmazandó Kp. 99. § (3) bekezdés alapján a Kp. 49. § (1) bekezdés b) pont szerinti intézmény alkalmazandó jelen ügyben: amennyiben az

elektronikus kapcsolattartásra köteles jogi képviselő elektronikus úton, de nem a jogszabályban meghatározott módon terjesztette elő a felülvizsgálati kérelmet, a felülvizsgálati kérelem 8 napon belül történő ismételt benyújtásának van helye. Ezt támasztja alá a Kúria által a visszautasítási okként hivatkozott Kp. 102. § (2) bekezdés 2. mondata is, amely szerint az első visszautasítást követően ismételten ügyfélkapun keresztül előterjesztett felülvizsgálati kérelem esetén lett volna helye csak visszautasításnak.

Az ismételt benyújtást azonban az indítványozó jogi képviselője már cégkapun keresztül nyújtotta be.

A Kfv.I.35.138/2021/4. számú végzésben foglalt visszautasítás egy technikai jellegű adminisztratív probléma okán – a hiánypótlás teljeskörű kizárásával – mindenféle lehetőséget elzárt a felperes számára a jogorvoslati jogok érvényesítésétől és így az ügy érdemi elbírálásától. A Kúria ezen döntését azzal indokolta, hogy a felülvizsgálati eljárásban Kp. 99. § (3) bekezdés és a 115. § (2) bekezdés rendelkezései ellenére nincs „szabályozott” lehetőség az elsőfokú eljárás szabályainak alkalmazására, nevezetesen a Kp. 49. § (2) bekezdés b) pontjában meghatározott 8 napos határidőben történő ismételt benyújtásra.

Ezzel szemben a Kp-ban sem a fellebbezési (Kp. XVIII. fejezet), sem a felülvizsgálati eljárásban (Kp. XIX. fejezet) nincs se speciális, se kizáró rendelkezés az elsőfokú eljárásban szabályozott ismételt benyújtás tiltására, ebből következően a Kp. 49. § (2) bekezdésében foglalt „nyolc napos újra benyújtási határidő” alkalmazandó lett volna.

Ezt az értelmezést támasztja alá a közigazgatási perrendtartás T/12234. számú törvényjavaslata is, amely a 116. §-hoz fűzött indokolásában rögzíti, hogy „a felülvizsgálati eljárás során a fellebbezésre vonatkozó szabályokat az e fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni. Minden olyan kérdésben tehát, amelyre ezen alcím alatt vagy a fellebbezésre vonatkozó fejezetben nincs külön szabályozás, az általános rendelkezésekre, az elsőfokú eljárásra és a határozatokra vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.” Azaz a jogalkotó célja az volt, hogy eltérő rendelkezés hiányában az elsőfokú általános eljárási szabályok legyenek alkalmazandók a felülvizsgálati eljárásra is.

A Kúria jogértelmezése kapcsán kiemeljük az Alkotmánybíróság 9/2016. (IV. 6.) AB határozatát, amelynek 30. és 37. pontja szerint „A bíróságnak ilyen esetben, a többféleképpen értelmezhető jogszabályszöveg normatartalommal kitöltésekor lehetősége és az Alaptörvény 28. cikke értelmében kötelessége is van arra, hogy a norma alkalmazásakor és értelmezésekor az Alaptörvénnyel összhangban álló értelmezést válasszon. Az Alaptörvénnyel összhangban álló értelmezés, ha egy jogszabálynak több lehetséges értelme is van, nem jelent contra legem értelmezést vagy a normatartalom mellőzését. (...) Ilyen esetben a 28. cikk alapján többféle lehetséges értelmezés mellett az Alaptörvény alapján azt kell feltételezni, hogy a jogszabály erkölcsös és gazdaságos célt szolgál, a józan észnek és a közjónak megfelelnek.”

Álláspontunk szerint a Kúria végzésében nem vette figyelembe az Alaptörvény 28. cikke szerinti értelmezési alapelvet az ismételt felülvizsgálati kérelem benyújtására vonatkozó szabályok értelmezésekor, és így súlyosan korlátozta az indítványozó jogorvoslatihoz való jogát.

Következésképpen, amennyiben a Kúria a felülvizsgálati kérelmet nem utasította volna vissza első alkalommal, vagy a visszautasítását követően az elsőfokú eljárás irányadó szabályainak alkalmazásával alkalmas biztosított volna a technikai hiba ismételt benyújtással történő javítására, úgy az indítványozónak lehetősége lett volna arra, hogy

a Fővárosi Törvényszék jogsértőnek vélt ítéletét a Kúria érdemben felülvizsgálja. Ezáltal nem sérültek volna az indítványozó Alaptörvényben foglalt alapjogai.

Megjegyezzük, hogy a Kp. 102. § (1) bekezdésében foglalt visszautasítási okok esetén a Kp. értelmében az elsőfokú bíróság és nem a Kúria lett volna jogosult a felülvizsgálati kérelem visszautasítására. A Fővárosi Törvényszék azonban nem utasította vissza a felülvizsgálati kérelmet, hanem felterjesztette az a Kúria részére. Ezért a Kúriának érdemben kellett volna elbírálnia a felülvizsgálati kérelmet.

10. A Kúria végzései sértik az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot

Az Alaptörvény XXVIII. cikke szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy perét független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson bírálja el, azaz mindenkinek joga van a tisztességes bírósági eljáráshoz.

10.1. A Kfv.I.35.138/2021/2. és Kfv.I.35.138/2021/4. sorszámú végzések alaptörvény-ellenesek

Álláspontunk szerint az indítványozó jelen alkotmányjogi panaszával érintett Kúria végzések sértik az indítványozó tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát az alábbiakban részletezettek szerint.

A tisztelt Alkotmánybíróság több határozatában is kifejtette a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog érvényesülésével kapcsolatos álláspontját. Ezek közül a 3027/2018. (II. 6.) AB határozat 13-15. pontjaiban a következőket rögzítette:

„1. Az Alkotmánybíróság a 7/2013. (III. 1.) AB határozatában megerősítette a tisztességes bírósági eljárással kapcsolatos korábbi gyakorlatát. Eszerint „a tisztességes eljárás (fair trial) követelménye az eljárásjogi garanciák érvényesülését is felöleli, és egy olyan minőséget jelent, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembe vételével lehet csupán megítélni. Ebből következően egyes részletszabályok hiánya miatt éppúgy, mint valamennyi részletszabály megalkotásának dacára lehet egy eljárás méltánytalan, igazságtalan vagy nem tisztességes. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a tisztességes eljáráshoz való jog magában foglalja az alkotmányszövegben kifejezetten nem nevesített bírósághoz való jog valamennyi feltételét is. (ABH 1998, 91, 98–99.) Az Alkotmánybíróság értelmezésében tehát a tisztességes eljáráshoz fűződő jog körébe tartozik a hatékony bírói jogvédelem követelménye, amely szerint a jogi szabályozással szemben alkotmányos igény, hogy a perbe vitt jogokról a bíróság érdemben dönthessen. Önmagában a bírói út igénybevételenek formális biztosítása ugyanis nem elegendő az eljárási garanciák teljesedéséhez, hiszen az alkotmányos szabályban előírt garanciák éppen azt a célt szolgálják, hogy azok megtartásával a bíróság a véglegesség igényével hozhasson érdemi döntést. A tisztességes eljárás követelménye tehát magában foglalja a hatékony bírói jogvédelem igényét is” (Indokolás [24]). „Az Alkotmánybíróság korábbi döntései szerint egy eljárás tisztességességét mindig esetről estre lehet csak megítélni, a konkrét ügy körülményeinek figyelembe vételével, ettől függetlenül ugyanakkor nevesíteni lehet számos olyan követelményt, amelyeknek egy eljárásnak meg kell felelnie ahhoz, hogy tisztességesnek minősüljön. Polgári peres eljárásban így a tisztességes bírósági tárgyalás követelményének része a bírósághoz fordulás joga {3215/2014. (IX. 22.) AB határozat, Indokolás [11]–[13]}, a tárgyalás igazságosságának biztosítása {36/2014. (XII. 18.) AB határozat, Indokolás [66]}, a tárgyalás nyilvánossága és a

bíróági döntés nyilvános kihirdetése {22/2014. (VII. 15.) AB határozat, Indokolás [49]}, a törvény által létrehozott bíróság {36/2013. (XII. 5.) AB határozat, Indokolás [32]–[34]} független és pártatlan eljárása {21/2014. (VII. 15.) AB határozat, Indokolás [58]}, illetve a perek ésszerű időn belül való befejezése {36/2013. (XII. 5.) AB határozat, Indokolás [38]}." {3025/2016. (II. 23.) AB határozat, Indokolás [19]}

2. A felülvizsgálati eljárás a polgári perben olyan rendkívüli perorvoslat, amely a jogerős ítélettel, illetve a Pp.-ben felsorolt egyes végzésekkel szemben jogszabálysértésre hivatkozva vehető igénybe. A következetes alkotmánybíróági értelmezés szerint a felülvizsgálat – bár eljárásjogi értelemben jogorvoslatnak minősül, de a rendes jogorvoslat, vagyis a fellebbezés kimerítése után illet(het)i meg a feleket – nem hozható érdemi alkotmányossági összefüggésbe az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt jogorvoslathoz való joggal {pl.: 3025/2016. (II. 23.) AB határozat, Indokolás [24]–[25]}. A jogalkotó döntésén múlik ugyanis, hogy intézményesít-e ilyen rendkívüli jogorvoslatot vagy sem, és nagyfokú szabadsággal rendelkezik e jogorvoslat terjedelmét, feltételeit illetően is. Ugyanakkor, ha biztosít ilyen jogorvoslatot, akkor ennek az eljárási szakasznak is meg kell felelnie a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogból fakadó követelményeknek. Ebből következően a felülvizsgálati eljárásnak is – akkor is, ha erre egy másik rendkívüli perorvoslati eljárás, a perújítás keretében kerül sor – ki kell elégítenie az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből folyó alkotmányos elvárásokat, különös tekintettel arra, hogy a Kúria ebben az eljárásban a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezheti, s ahelyett akár maga hozhat új érdemi határozatot [Pp. 275. § (4) bekezdés]. Így ehhez az ítélethez fűződik majd jogerőhatás, és – tartalmától függően – ez válik végrehajthatóvá.

3. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése hasonló eljárási elvek és megközelítések mentén garantálja a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot, mint az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett, az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény (a továbbiakban: Egyezmény) 6. cikk 1. bekezdése, melynek Magyarország is tagja. Az Alkotmánybíróóság ezért eddig is nyomon követte az Emberi Jogok Európai Bíróságának (a továbbiakban: EJEB) az ehhez kapcsolódó joggyakorlatát, és azt rendszeresen figyelembe vette. (...)”

Az előzők alapján tehát a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog akkor is sérülhet, ha a hivatkozott jogszabályhelyek Kúria általi szövegszerű értelmezése helyes lenne és ennek folytán esne el az indítványozó a jogorvoslati jogának gyakorlásától.

Emellett a felülvizsgálati kérelem elektronikus benyújtására vonatkozó szabályok sem lehetnek olyannyira bizonytalanok, hogy az indítványozót megfosszák a jogorvoslati jogának gyakorlásától:

„(...) A jogorvoslati lehetőség igénybe vételének határideje a közlés módjára és a benyújtás feltételeire irányadó rendelkezésekkel együtt nem lehet annyira bizonytalan, hogy az igénybevételére jogosultakat ténylegesen megfossza attól, hogy éljenek ezzel a jogukkal, ez ugyanis ellentétes az Alaptörvény XXIV. cikke (1) bekezdésében megfogalmazott tisztességes eljárás és ésszerű határidő követelményével.” (17/2015. (VI. 5.) AB határozat, Indokolás [108])

A felülvizsgálati kérelem benyújtásának megítélése azonban bizonytalan. Egyfelől a cégkapu használata csak a feladó szervek számára alkalmazandó kézbesítési címként kötelezően, kógens rendelkezés nem található arra vonatkozóan, hogy az iratok bíróság részére történő benyújtása során is csak a cégkapu használható. Emellett, ha a cégkaput kötelező feladási

módként fogadnánk el, az ügyfélkapuról küldött felülvizsgálati kérelem – a 9.1. pontban kifejtettek szerint – akkor sem lett volna jogszerűen visszautasítható.

Másfelől a Kp. szövegezése alapján az elsőfokú eljárás szabályai alkalmazandók a felülvizsgálati kérelem benyújtására, és egy szóban forgó technikai hiba miatt (cégkapu helyett ügyfélkapuról történő benyújtás) lehetősége van a hibát vétő félnek ismételt benyújtania kérelmét. Ez a rendelkezés a jogorvoslathoz való jog érvényesülését segíti elő. Azonban a Kúria értelmezése szerint a jogalkotó ezzel szemben nem szabályozta a felülvizsgálati kérelem hatályának fenntartását ilyen esetekre.

A felülvizsgálati kérelem benyújtása így bizonytalan, ezzel pedig nem csak az indítványozó jogorvoslathoz való joga, hanem azzal összefüggésben a tisztességes eljáráshoz való joga is sérült, hiszen a Kúria egy technikai hiba folytán – a Kp.-ban és az Alaptörvényben foglalt alapelvek figyelmen kívül hagyása miatt – nem vizsgálta érdemben meg az indítványozó felülvizsgálati kérelmét.

A 3027/2018. (II. 6.) AB határozat idézett része alapján a tisztességes bírósági eljáráshoz való jognak a felülvizsgálati eljárásokban is érvényesülnie kell. Ezért a tisztességes bírósági eljáráshoz való jognak az indítványozó jelen alkotmányjogi panaszával érintett kúria végzéseik vonatkozásában is érvényesülnie kellett volna.

Megjegyezzük, hogy az E-ügyintézési tv. preambulumban foglalt célok többek között az adminisztratív terhek csökkentése, a korszerűbb és hatékonyabb közszolgáltatások nyújtása. Ehhez képest mind a közigazgatási szervek, mind a bíróságok gyakran arra használják a még mindig új technológiának számító, egyáltalán nem tökéletes, viszont egyre nagyobb technikai felkészültséget igénylő és a hagyományos postai kapcsolattartáshoz képest sokkal több hibázási lehetőséget hordozó elektronikus kapcsolattartást, hogy elutasítsák az ügyfelek kérelmeit.

Ezt saját praxisunkban is tapasztaljuk, csak tájékoztatásul jegyezzük meg, hogy az adóhatóság pl. egyik napról a másikra tömegesen elkezdte elutasítani jogi képviselői meghatalmazásokat (és így a kérelmeket) azon a törvényből minden előzmény nélkül kiolvasott okból, hogy az AVDH hitelesítés nem, pusztán az elektronikus aláírás fogadható el. Márpedig az elektronikus kapcsolattartásra való áttéréskor álláspontunk szerint nem lehetett olyan célja a jogalkotónak, hogy egy jelen ügyben is előforduló kisebb súlyú hiba gyakorlatilag véglegesen és orvosolhatatlanul megfossza az ügyfelet a jogorvoslati jogtól. Az E-ügyintézési tv. és a Kp. üzenete álláspontunk nem az, hogy a bizonytalan, szabályozatlan jogi helyzetre hivatkozással egy kisebb súlyú adminisztratív hibában lehetőséget lásson a jogalkalmazó szerv arra, hogy az ügyfél jogérvényesítési kérelmével ne kelljen foglalkoznia. Ezért kérjük a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy e demokratikus jogállamisággal össze nem egyeztethető folyamatba jelen kérelmeknek helyt adó döntéssel szabjon gátat.

Álláspontunk szerint a fentiekben előadottak alátámasztják, hogy az indítványozó tisztességes bírósági eljáráshoz való, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rögzített joga súlyosan sérült azáltal, hogy a Kúria a Kp.-ban és az Alaptörvényben foglalt alapelvek figyelmen kívül hagyása és a Kp., Pp. és az E-ügyintézési tv., valamint a Korm. rendelet rendelkezéseinek alapjogsértő értelmezése miatt a Kúria a Kfv.I.35.138/2021/2. és Kfv.I.35.138/2021/4. számú végzéssel visszautasította, és ezáltal nem vizsgálta meg érdemben az indítványozó felülvizsgálati kérelmét.

* * *

Az előzőekben részletezettek alapján a Kúria végzései a jelen alkotmányjogi panasz alapján sértik az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében rögzített jogorvoslathoz való jogot és az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rögzített tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot. Ezért kérjük a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy egyrészt állapítsa meg a Kúria Kfv.I.35.138/2021/2. és Kfv.I.35.138/2021/4. iktatószámú végzésének alaptörvény-ellenességét és az Abtv. 43. §-ának megfelelően semmisítse meg azokat.

Budapest, időbélyegzőn feltüntetett időpontban

Kérelmünk kedvező elbírálásában bízva,

az indítványozó
képviselésében eljárva, tisztelettel:

Dr. Séra Gergely, ügyvéd
Vámosi-Nagy Ernst & Young Ügyvédi Iroda